

# Relacje organu prowadzącego i dyrektora szkoły w świetle przepisów prawa

Bogusława Wojtczak



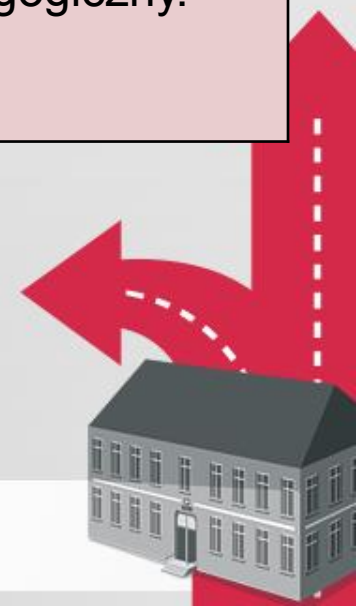
# Plan

- Wprowadzenie
- Obsadzanie stanowiska dyrektora szkoły
- Zależność pracownicza dyrektora szkoły wobec organu prowadzącego
- Dyrektor jako pracodawca
- Współpraca organu prowadzącego i dyrektora szkoły przy wykonywaniu zadań oświatowych określonych w:
  - ustawie o systemie oświaty
  - ustawie Karta nauczyciela
  - przepisach wykonawczych



# Kto zatrudnia dyrektora szkoły?

| <b>Dyrektor - nauczyciel</b>  | <b>Dyrektor – nie będący nauczycielem</b>  |
|---|--|
| <p>Art. 36. 1. Szkołą lub placówką kieruje nauczyciel mianowany lub dyplomowany, któremu powierzono stanowisko dyrektora.</p> <p>Art. 36a. 1. Stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza organ prowadzący szkołę lub placówkę.</p> | <p>Art. 36. 2. Szkołą lub placówką może również kierować osoba niebędąca nauczycielem powołana na stanowisko dyrektora przez organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny.</p> |



# Powierzenie stanowiska

1. Czy powierzenie stanowi akt nawiązania stosunku pracy?
  - brak takiego określenia w Kodeksie pracy
  - z nauczycielem nawiązuje się stosunek pracy na podstawie umowy o pracę lub mianowanie
2. Czy powierzenie to czynność administracyjnoprawna?
  - kandydat na dyrektora jest nauczycielem danej szkoły
  - kandydat na dyrektora nie jest nauczycielem zatrudnionym w danej szkole



# Powołanie na stanowisko

1. Czy powołanie to forma nawiązania stosunku pracy?  
- czy można stosować ustawę o pracownikach samorządowych?
2. Czy powołanie oznacza powierzenie funkcji?  
- jaką przyjąć formę zatrudnienia?



# Obsadzanie stanowiska dyrektora szkoły to kompetencja organu prowadzącego

1. Powierzenie i powołanie na stanowisko kandydata wyłonionego w drodze konkursu
2. Powierzenie stanowiska w przypadku braku kandydatów lub niewyłonienia kandydata w konkursie
3. Przedłużenie stanowiska na kolejne okresy
4. Odwołanie ze stanowiska
5. Wygaśnięcie stosunku z mocy prawa (art.26 KN)



# Zależność pracownicza dyrektora szkoły

- Dyrektor nauczyciel – art.5b u.s.o.-> KN:
  1. Obowiązki nauczyciela – art.6
  2. Ocena pracy – art.6a ust.6
  3. Wynagrodzenie dyrektora: dodatek funkcyjny i motywacyjny – art.30ust.6
  4. Obniżenie obowiązkowego tygodniowego wymiaru zajęć – art.42ust.6 i 7
  5. Urlop uzupełniający – art. 66 ust.1
  6. Zawieszenie w pełnieniu obowiązków – art. 83
  
- Dyrektor nie będący nauczycielem – art.5d u.s.o.->u.p.s.  
Obowiązki pracownika samorządowego – art. 24



# Zadania dyrektora – zadania organu prowadzącego

| Zadania dyrektora                        | Zadania organu prowadzącego           |
|--|---------------------------------------|
| art.7 ustawy Karta nauczyciela           | art.5 ust.7 ustawy o systemie oświaty |
| art.39 ust.1,3 ustawy o systemie oświaty |                                       |





# Dyrektor jako pracodawca

**Art.39 ust. 3.** Dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami. (u.s.o.)

**Art.7 ust.1.** Szkołą kieruje dyrektor, który (...) jest przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły...(KN)



# Dyrektor jako pracodawca

**Art. 18. 4.** Przeniesienia nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania do innej szkoły dokonuje **dyrektor szkoły**, do której nauczyciel ma być przeniesiony, po zasięgnięciu opinii **organu prowadzącego** tę szkołę i za zgodą dyrektora szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony(...)

**Art. 19. 1.** W razie konieczności zapewnienia szkole obsady (...) **organ prowadzący** szkołę może przenieść nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania do tej szkoły – bez zgody nauczyciela (...)

**Art. 20. – wykonuje dyrektor**

**Art. 22. 1. Organ prowadzący** szkołę może nałożyć na nauczyciela obowiązek podjęcia pracy (...) w celu uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć (...) w wymiarze nie większym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć.



# Dyrektor jako pracodawca

**Powierzenie** stanowisk kierowniczych – opinia organu prowadzącego (art.37.1)

**Zatrudnienie** nauczyciela przedmiotów zawodowych (art.7 ust.1d. u.s.o.) – zgoda organu prowadzącego.

**Wynagrodzenie:** dodatek motywacyjny, funkcyjny, (mieszaniowy-art.54.7), obliczanie i wypłacanie wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i doraźnych zastępstw, warunki przyznawania nagród, podwyższenie minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego – regulamin organu prowadzącego (art.30 ust.6 i 10)

**Arkusze organizacyjny** – zatwierdza organ prowadzący (rozporządzenie w sprawie ramowych statutów)



# Dyrektor jako pracodawca

**Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin:** dla nauczycieli niewymienionych w art.42 ust.3; tzw. uśrednianie; obniżenie dla wicedyrektora, kierownika szkolenia praktycznego itp. – ustala organ prowadzący – art.42 ust.7, obniżenie dla nauczyciela – art. 42a ust.1  
**Środki na kształcenie i doskonalenie** (art. 70a ust.1), **na pomoc zdrowotną** (art. 72 ust.1) – organ prowadzący wyodrębnia w swoim budżecie.

## Awans zawodowy:

Pracownicy niebędący nauczycielami – kompetencje dyrektora  
Nauczyciele – kompetencje dyrektora są różne w zależności od stopnia awansu. Nadaje tylko stopień zawodowy nauczycielowi stażyście. Zadania pracodawcy w zakresie oceniania i awansowania pracowników wykonują odpowiednio organ prowadzący i organ nadzoru.



# Dyrektor jako pracodawca

***Dyrektor szkoły jako pracodawca, nie jest jednak pracodawcą jednolitym i pełnym, gdyż nie posiada pełnej i wyłącznej sfery kompetencji pracodawczych; część z nich (dość istotną) wykonuje organ prowadzący.***

*(...) patrząc na zadania i kompetencje dyrektora szkoły jako pracodawcy można powiedzieć, że jest to rola pracodawcy prowadzącego bieżące sprawy personalne w odniesieniu do nauczycieli (i innych pracowników), a nie pracodawcy w pełni odpowiedzialnego za stan kadr (i ich poziom) szkolnych zarówno dziś, jak i w perspektywie.*

***Dyrektor nie ma wystarczających warunków do prowadzenia polityki personalnej dotyczącej nauczycieli i pracowników szkolnych.***

Prof. zw. dr hab. Jacek Jagielski *Status prawny dyrektora szkoły.*  
*Ekspertyza prawna. ORE*



# Wykonywanie zadań przez dyrektora

Współpraca z organem prowadzącym – ustawa o systemie oświaty

**Art. 34a ust.4.** Organ prowadzący szkołę lub placówkę, nieposiadający uprawnień do sprawowania nadzoru pedagogicznego, może występować w sprawach dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych z wnioskami do dyrektora szkoły lub placówki i organu sprawującego nadzór pedagogiczny. (...)

**Art. 39 ust. 5.** Dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, ustala zawody, w których kształci szkoła (...)

**Art. 41 ust.3.** Dyrektor szkoły lub placówki wstrzymuje wykonanie uchwał, o których mowa w ust. 1, niezgodnych z przepisami prawa. O wstrzymaniu wykonania uchwały dyrektor niezwłocznie zawiadamia organ prowadzący szkołę lub placówkę oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny. (...)



# Wykonywanie zadań przez dyrektora

**Art. 67a ust.3.** Warunki korzystania ze stołówki szkolnej, w tym wysokość opłat za posiłki, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę.

**Art. 67a ust.6.** Organ prowadzący szkołę może upoważnić do udzielania zwolnień, o których mowa w ust. 5, dyrektora szkoły, w której zorganizowano stołówkę.

**Art. 71b ust.2b.** Dyrektorzy przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych specjalnych oraz ośrodków, o których mowa w art. 2 pkt 5, a także dyrektorzy właściwych ze względu na miejsce zamieszkania dziecka szkół podstawowych ogólnodostępnych i integracyjnych oraz dyrektorzy publicznych i niepublicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych, mogą organizować wczesne wspomaganie rozwoju dziecka w porozumieniu z organami prowadzącymi.



# Wykonywanie zadań przez dyrektora

**Art. 71b ust.5c.** Dyrektor szkoły, której uczeń posiada orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, organizuje takie nauczanie w porozumieniu z organem prowadzącym.

**Art.19 ust.2.** Wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta) jest obowiązany przekazywać dyrektorom publicznych szkół podstawowych i gimnazjów na obszarze gminy informacje o aktualnym stanie i zmianach w ewidencji dzieci i młodzieży w wieku 3-18 lat.

**Art. 16 ust.6b.** Dyrektorzy publicznych i niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych (...) są obowiązani powiadomić wójta gminy (burmistrza, prezydenta miasta), na terenie której mieszka absolwent gimnazjum, który nie ukończył 18 lat, o przyjęciu go do szkoły albo w celu przygotowania zawodowego albo na kwalifikacyjny kurs zawodowy, w terminie 14 dni od dnia przyjęcia absolwenta, oraz informować tego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o zmianach w spełnianiu obowiązku nauki przez absolwenta gimnazjum, w terminie 14 dni od dnia powstania tych zmian.





# Wykonywanie zadań przez dyrektora

Współpraca z organem prowadzącym – ustawa Karta nauczyciela

**Art. 9b ust.7.** Organami wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w sprawach (...) są odpowiednio:

1) w stosunku do dyrektora szkoły - organ prowadzący szkołę;

**Art. 9g ust. 2.** Komisję egzaminacyjną dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego powołuje organ prowadzący szkołę. W skład komisji wchodzi(...):

3) dyrektor szkoły



# Wykonywanie zadań przez dyrektora

Zadania organu prowadzącego w:

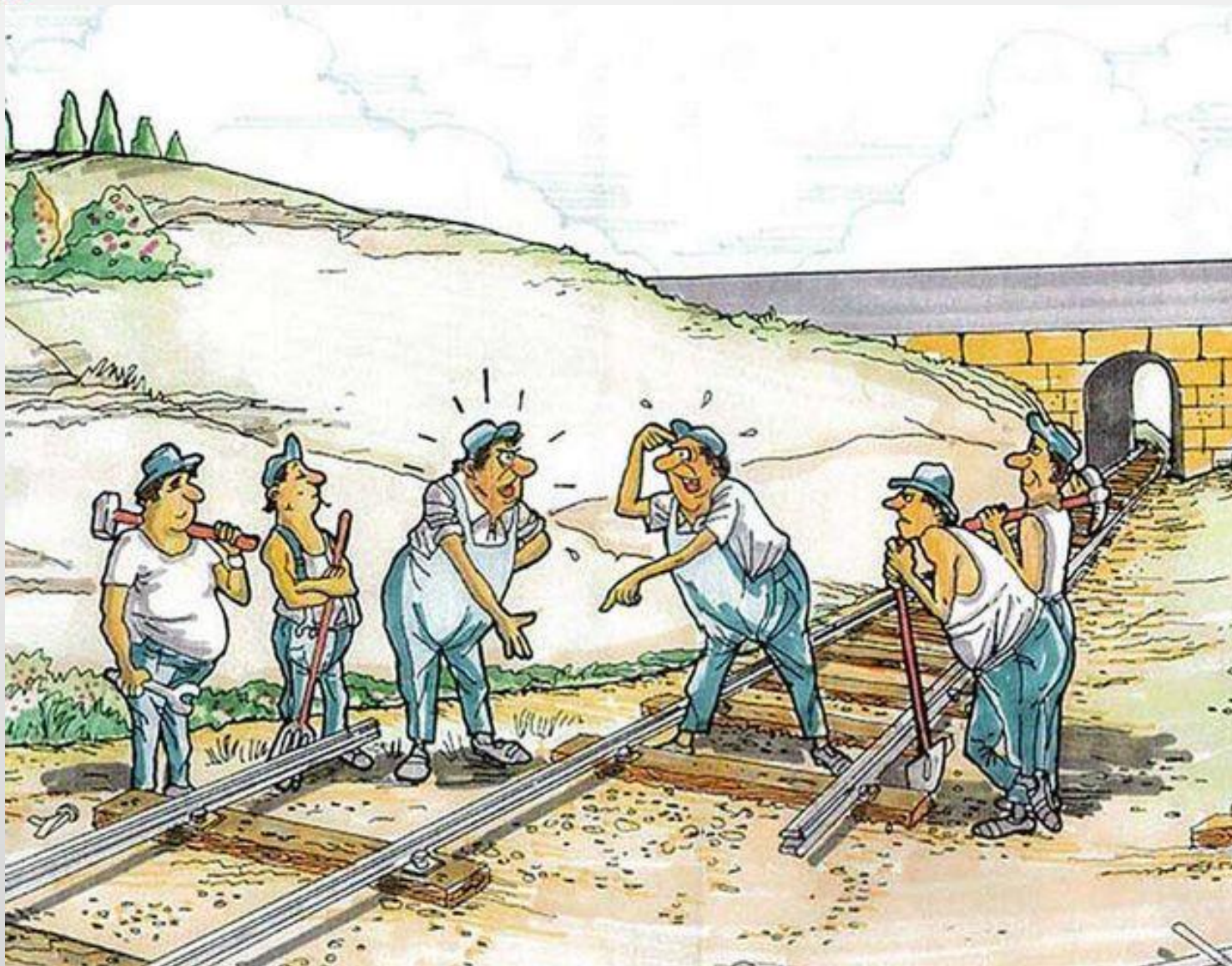
- procesie rekrutacji
- przyjmowaniu uczniów w trakcie roku szkolnego
- przyznawaniu dodatkowych godzin poza szkolnym ramowym planem nauczania
- zakresie kontrolowania obowiązku nauki
- zakresie programu poprawy efektów kształcenia i wychowania opracowanego przez dyrektora
- zakresie wyposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do pełnej realizacji programów nauczania, programów wychowawczych, przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych (dopuszczanie programów nauczania-dyrektor)
- zakresie organizowania praktycznej nauki zawodu
- zakresie współpracy przy występowaniu w obronie nauczyciela



# Czy relacje pomiędzy dyrektorem szkoły i organem prowadzącym mają wpływ na funkcjonowanie szkoły?







# Bibliografia

1. Prof. zw. dr hab. Jacek Jagielski, *Status prawny dyrektora szkoły. Ekspertyza prawna*, ORE
2. Dr Mateusz Pilich *Analiza statusu prawnego dyrektora szkoły lub placówki jako kierownika samorządowej jednostki organizacyjnej na tle porównawczym*, ORE
3. Pod redakcją Anthonego Levitasa, *Strategie oświatowe*, Wydawnictwo ICM, Warszawa 2012



# Dziękuję za uwagę